

KARSZT ÉS BARLANG

KIADJA:
A MAGYAR KARSZT- ÉS BARLANGKUTATÓ TÁRSULAT
BUDAPEST, 1969. II. FÉLÉV

Gorbunova, K. A.

A Szovjet Karsztológiai és Szpeleológiai Intézet öt éve

*Kivonatos ismertetés
a Pescseri (Barlangok) című
szovjet szpeleológiai sorozat 7 (8) kötetéből*

Öt évvel ezelőtt, 1964. november 18-án alakult meg a Szovjetunió első Karsztológiai és Szpeleológiai Intézete Perm városában G. A. Makszimovics professzor, a geológiai és ásványtani tudományok doktora kezdeményezésére. Az Intézet alapszabályát a Szovjetunió Földrajzi Társasága 1967. június 20-án hagyta jóvá.

Az Intézet a főiskolák, az egyetemek és a kutató intézetek, valamint a termelő üzemek azon tudományos dolgozóit tömöríti, akik az Ural-hegység karsztjaival és barlangjaival foglalkoznak. Az Intézet létszáma 62 fő, köztük van 7 professzor, tudományok doktora és 24 docens, kandidátus.

Jelenleg az Intézet két fő témacsoport problémáival foglalkozik:

1. az Ural karsztjai és barlangjai, azok tudományos és gyakorlati megismerése,
2. a Szovjetunió néhány más körzetében található karsztjelenségek, továbbá külföldi karsztterületek és barlangok.

Az első témakörben a következő kérdésekkel foglalkoztak: idős karbonátos rétegek vizsgálata kőolaj-kutatási szempontból, a permii kerület, Baskiria és Ural karsztjainak rajonírozása, a karsztos tavak tipizálása, a permii kerület karsztos tavainak tanulmányozása, a kámai víztároló partjain húzódó karsztterületek vizsgálata, az Ufimi-fennsík karsztvizeinek keletkezési feltételei stb. Az Intézet munkatársai a Szovjetunió más karsztvidékein is végeznek kutatásokat.

Az Intézet tudományos kiadványsorozata a *Pescseri (Barlangok)* címet viseli, amelynek most jelent meg a 7. kötete. (A Karszt és Barlang hasábjain testvérpünk tartalmát folyamatosan ismertetjük. Szerk.)

Az Intézet munkatársai rendszeres konzultációkat folytatnak a termelési szervezetek dolgozóival a karsztal kapcsolatos szakkérdésekről. Csak 1967-ben 61, 1968-ban pedig több mint 100 ilyen konzultációt szerveztek. Különösen nagy érdeklődést váltottak ki a következő előadások: *P. I. Jakovenko* a csuszovoi körzet karsztjáról, *Sz. P. Csascsin* a permi kerület barlangi faunájáról, *V. A. Oborin* ugyanezen terület barlangi archeológiai kutatásáról, *V. Sz. Lukin* és *E. P. Dorofejev*, a Kunguri Karsztkutató Állomás munkatársai, a Kunguri-jégbarlangban végzett kutatásaikat ismertették.

Eredményesen megvédték karszttémájú kandidátusi disszertációjukat *V. N. Bikov*, *K. G. Butirina*, *I. I. Jencov*, *K. P. Csernjajeva*, *P. I. Jakovenko*, a doktori disszertációját *V. A. Balkov*. Különösen nagy érdeklődés nyilvánult meg *E. A. Lusnikov*, *I. A. Pecserkin* doktori és *I. N. Sesztov* kandidátusi disszertációja iránt.

Az Intézet munkatársai rendszeresen előadásokat tartanak az össz-szövetségi és körzeti tudományos ülésszakokon, konferenciákon és más értekezleteken. Így a permi tudósok aktívan részt vettek az Orosz-síkság (Kelet-Európai-alföld) karsztjaival foglalkozó 1966. évi moszkvai értekezleten, a szovjet karsztkutatások megindulásának 50. évfordulója alkalmából 1967-ben megrendezett ankéton, az 1968. évi össz-szövetségi mérnök-geológiai konferencián stb. A barlangok gyógyítási célra való hasznosításának problémáival foglalkoztak Szuhumiban a gruz szpeleológusok 8. tudományos ülésszakán, a pjatigorszki orvos-földrajzi értekezleten és egy másik ankéton, amelyen az Uszty-Kacske-i 1966–67. évi barlangterápiás kísérletek elméleti és gyakorlati kérdéseit vitatták meg. A karsztos kőzetek hidrográfiai viszonyairól tartottak előadásokat az Intézet munkatársai a Leníngrádban megrendezett, az ártézi medencék vizeivel foglalkozó ankéton, de permi karsztzakemberek részt vettek a kámai víztároló karsztos partvidékein felmerült problémák megvitatásában egy Moszkvában rendezett szemináriumon és ugyancsak bekapcsolódtak a víztárolók partvidékeinek kutatásával foglalkozó novoszibirszki értekezlet munkájába.

Az Intézet 1967-ben az Ural karsztos tavaival kapcsolatosan szervezett egy ankétot, amelyen 12 előadás hangzott el. 1968. novemberében az Ural és Elő-Ural karsztjairól tartottak tudományos ülésszakot, amelyen 35 előadás szerepelt.

Az Intézet sokat tesz a karszttudományok, különösen a szpeleológia népszerűsítése érdekében. Könyvet, kisebb kiadványokat jelentetnek meg és sok népszerű-tudományos előadást tartanak (1967–68-ban több mint hetvenet). Az Intézet munkájáról televíziós film is készült.

A karsztoknak nagyon fontos szerepük van az országok gazdasági fejlődésében, a népek életében, de talán ezekkel a területekkel kapcsolatban merül fel éppen a legtöbb probléma is. Ezeknek megoldásában segídek eredményesen a permi Karsztológiai és Szpeleológiai Intézet *G. A. Makszimovics* professzorral az élen. Az intézet a maga nemében első a Szovjetunióban és megelőzésének idejét tekintve hatodik a világon. Az elmúlt öt esztendőben a munkának csak az alapjait rakták le, de minden biztosíték megvan arra, hogy az elkövetkezendő években a szovjet tudomány és népgazdaság fontos bázisa lesz.

*

Nem véletlenül került lapunk elejére a Szovjetunió egyik legújabb tudományos intézményének munkájáról szóló ismertetés. A hazai karszt- és barlangkutatási tudományos és gyakorlati munkák koordinálása, valamint a tudományos eredményeknek a népgazdaság számára történő hasznosítása nálunk is megköveteli egy hasonló típusú intézet felállítását. A környező államokban is mindenhol önálló karszttudományi és szpeleológiai intézetek, vagy más hasonló szervezetek működnek. Csak Magyarországon nincs ilyen! Egy társadalmi egyesület, mint amilyen a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat, nem pótolhatja az összefogó, koordináló tudományos állami intézetet.

A permi szovjet Karsztológiai és Szpeleológiai Intézetet példaképünknek tekintjük. Szerényebb formában, ilyen bázisra van szüksége a magyar karsztológiának és szpeleológiának, hogy a népgazdaság javára kibontakoztathassa tudományos kutatási eredményeit. Reméljük, hogy a pusztába kiáltott szavaink előbb-utóbb meghallgatásra találnak. (Szerk.)

MUNKATÁRSAINKHOZ

A kiadványsorozatunkban közlésre szánt kéziratok elkészítésének módját, a mellékletek összeállításának és az anyag beküldésének feltételeit a Karszt és Barlang 1969. I. számának 43. oldalán közöltük.

Kérjük munkatársainkat, hogy cikkeik elkészítése előtt közleményünket tanulmányozzák át és az abban foglaltak szerint járjanak el.

SZERKESZTŐSÉG